

Radni
Włosicy

BIURO RADY GMINY ŚWIERKLANIEC	
WPLYNĘŁO	2 0. KWI. 2021
Ilość załączników	
Nr	podpis <i>[signature]</i>

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŚWIARKLAŃCU
Z SIEDZIBĄ W NAKLE ŚLĄSKIM
UL. GŁÓWNA 62**

ZA ROK 2020

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. KRYTERIA DOCHODOWE ORAZ PRZEDZIAŁY DOCHODOWE RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OPS	4
II. POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ OPS	5
III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ	6
IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	7
1. Udzielone świadczenia – zadania własne 2020 r.	9
2. Posiłki i dożywianie	11
3. Usługi opiekuńcze	12
4. Domy pomocy społecznej	12
5. Praca socjalna	12
6. Prace społecznie użyteczne	13
7. Zjawisko przemocy w rodzinie	13
8. Realizacja działania wspierającego rodziny wieloproblemowe - asystent rodziny	15
9. Stypendia szkolne	17
V. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	18
1. Realizacja zadania – zasiłki dla opiekunów – dotacja celowa z budżetu państwa	20
2. Realizacja programu świadczenia wychowawcze (500+) w roku 2020	20
3. Program „Dobry start” (300+)	21
VI. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE	21
VII. PROGRAM OSŁONOWY	22
VIII. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	22
ZAKOŃCZENIE	22

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Świerklaniec utworzoną w celu wykonywania zadań własnych i zleconych określonych w Ustawie o pomocy społecznej, której działalność ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Przytoczony zapis ustawy o pomocy społecznej oraz ustawa o samorządzie gminnym stanowi prawne ramy funkcjonowania Ośrodka.

Poza zadaniami wynikającymi z ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje inne zadania określone następującymi przepisami prawa:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa o systemie oświaty - pomoc materialna dla ucznia – stypendia szkolne;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tzw. 500+);
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- rządowego programu „Dobry start” tzw. 300+);
- rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- innych rozporządzeń wykonawczych.

W okresie sprawozdawczym plan finansowy Ośrodka wynosił ogółem 20.645.175,00 zł, a wykonanie to kwota 20.030.602,57 zł.

Rok 2020 ze względu na wystąpienie światowej pandemii SARS-CoV-2, wymagał wprowadzenia w działalność Ośrodka kilku zmian organizacyjnych. Od początku wystąpienia pandemii COVID-19 Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonował w pełnym zakresie, zachowując wszystkie wymagania dotyczące dystansu społecznego oraz zachowania bezpieczeństwa jakie wymusiła na pracownikach

pandemia tj. noszenie maseczek oraz dezynfekcja rąk. Pracownicy socjalni pracowali wykonywali swoje obowiązki zarówno w terenie jak i drogą telefoniczną oraz elektroniczną.

Pracownicy socjalni Ośrodka mieli kontakt telefoniczny z klientami Ośrodka, przebywającymi na kwarantannie, którym zapewniano pomoc w nagłych sytuacjach, jak i życia codziennego. Ponadto pomoc była udzielana w przypadku zgłoszeń przekazanych z innych jednostek oraz instytucji Gminy.

Przez cały czas zapewniona była pełna ciągłość pracy Ośrodka, dzięki temu bez opóźnień realizowane były wypłaty wszystkich świadczeń pieniężnych oraz innych form wsparcia.

I. KRYTERIA DOCHODOWE ORAZ PRZEDZIAŁY DOCHODOWE RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OPS

Ze wsparcia w zakresie działań pomocy społecznej w 2020 roku skorzystało 100 rodzin.

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniały następujące kryteria dochodowe:

- 1) dochód na osobę samotnie gospodarującą nie przekraczał 701,00 zł;
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał 528,00 zł,

przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego powodu wymienionego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W oparciu o te kryteria Ośrodek wydał decyzje administracyjne przyznające świadczenie dla 157 osób i objął pomocą w różnych formach 100 gospodarstw domowych, w których zamieszkiwały 194 osoby. Łącznie przeprowadzono 521 wywiadów środowiskowych oraz załatwiono 738 spraw bieżących, wniosków.

II. POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ OPS

Powody przyznania pomocy:

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1	Ubóstwo	56
2	Bezrobocie	39
3	Niepełnosprawność	39
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	26
5	Długotrwała choroba	24
6	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	16
7	Alkoholizm	16
8	Bezdomność	10
9	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3
10	Narkomania	1
11	Sytuacja kryzysowa	1

Przeprowadzona analiza przesłanek obiektywnych przyznania pomocy przez OPS wskazuje, że głównym powodem trudnej sytuacji życiowej jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Formy udzielonej pomocy

Forma świadczeń	Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych. Ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	162	99	189
w tym:			
świadczenia pieniężne	144	82	170
świadczenia niepieniężne	36	31	54
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	162	99	189
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	x	61	127
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	30	63
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych 11	Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi 11	x

IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art.16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Szczegółowa informacja o zasiłkach i pomocy w naturze przedstawiona jest w poniższej tabeli.

1. Udzielone świadczenia – zadania własne 2020 r.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	26	257	129 799	25	31
z tego:					
środki własne	x	x	0	x	x
dotacja			129 799		
w tym przyznane dla:					
osoby samotnie gospodarującej	26	208	112 978	20	20
pozostającej w rodzinie	6	49	16 821	5	11
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	48	274	99 028	47	105
z tego:					
środki własne	x	x	0	x	x
dotacja			99 028		
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	35	219	83 848	34	73
długotrwałej choroby	4	8	2 628	4	6
niepełnosprawności	6	20	2 288	6	13
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	0	0	0
innego niż ww.	8	27	10 264	8	21
SCHRONIENIE	3	x	21 018	3	3
POSIŁEK	11	229	968	7	28
w tym dla dzieci	11	229	968	7	28

USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	21	1750	17 014	20	22
w tym specjalistyczne	0	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU	x	1	2 950	1	1
w tym osobom bezdomnym	x	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE - OGÓŁEM	126	x	61 493	67	147
w tym zasiłki celowe specjalne	20	52	6 900	20	28
INTERWENCJA KRYZYSOWA	x	x	x	3	10
PRACA SOCJALNA	x	x	x	61	127
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ	12	136	347 302	12	14

Podstawową formą pomocy świadczonej przez Ośrodek była praca socjalna, a w dalszej kolejności pomoc materialna, głównie w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych. Zasiłki te były przyznawane w szczególności na pokrycie części lub w całości kosztów zakupu żywności, leków lub leczenia, zakupu opału, odzieży i środków czystości.

W 2020 przyznano decyzji 114 dotyczących zasiłków okresowych, 38 dotyczących zasiłków stałych oraz 123 decyzji dotyczących zasiłków celowych.

2. Posiłki i dożywianie

Program „Posiłek w szkole i w domu” za rok 2020

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ups
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	111	20	29	63
w tym liczba osób korzystających z posiłku	11	5	6	0
zasiłku celowego	108	20	29	60
świadczenia rzeczowego	20	4	1	15
KOSZTY PROGRAMU OGÓŁEM (w PLN)	53 402			
z tego:				
środki własne	23 402			
dotacja	30 000			
LICZBA PUNKTÓW ŻYWIENIOWYCH - OGÓŁEM	7			
z tego stołówki	7			
LICZBA PLACÓWEK PROWADZĄCYCH DOŻYWIANIE	7			
w tym:				
szkoły	4			
przedszkola	3			
inne	0			

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 był realizowany w 2020 r. Środki na dożywianie pochodziły z budżetu Gminy oraz dotacji celowej na wsparcie środków samorządowych. Liczba osób objętych programem - 111.

3. Usługi opiekuńcze

W 2020 r. Ośrodek zapewniał usługi opiekuńcze dla osób samotnych i w rodzinie w związku z podeszłym wiekiem, niepełnosprawnością, które wymagały pomocy opiekuńczej i opiekuńczo – pielęgnacyjnej.

Usługi opiekuńcze 2020 r. – środki własne samorządowe:

Liczba osób objętych pomocą usługową - 22

Cena za 1 godzinę usługi podstawowej – 20,00 zł

Cena za 1 godzinę usługi specjalistycznej – 20,00 zł

Koszt pomocy usługowej 17 014,00 zł

4. Domy pomocy społecznej

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2020 r. - 12 osób.

Koszty ponoszone przez Gminę – 347 301,55 zł

5. Praca socjalna

Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Ośrodek prowadzi pracę socjalną z osobami i rodzinami mającymi wiele problemów oraz wymagających zaangażowania specjalistów. Same działania polegające na dystrybucji różnego rodzaju zasiłków bez równoczesnego świadczenia pracy socjalnej nie prowadzą do życiowego usamodzielniania czy przezwyciężenia przejściowo trudnej sytuacji. Przynoszą efekt przeciwny do zamierzonego – wśród klientów bowiem pojawia się syndrom wyuczonej bezradności oraz bierne a nawet roszczeniowe postawy wobec pracowników socjalnych, na których chcą przerzucić odpowiedzialność za swój los.

6. Prace społecznie użyteczne

Po raz kolejny w 2020 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Starostą Powiatu Tarnogórskiego a Wójtem Gminy Świerklaniec w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych. Gminie Świerklaniec na mocy wspomnianego porozumienia przyznano 8 miejsc – były to osoby skierowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

7. Zjawisko przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 25 Niebieskie Karty.

W 2020 roku odbyło się 1 ogólnych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał do pracy grupy robocze. Odbyło się 79 posiedzeń Grup Roboczych, wypełniono 15 Niebieskich Kart – C i 11 Niebieskich Kart – D. Skierowano 6 wniosków do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W skład grup roboczych każdorazowo wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny OPS, który zajmował się prowadzeniem dokumentacji, organizowaniem i koordynowaniem pracy grupy. W zależności od potrzeb, do udziału w pracach grupy zapraszano także przedstawicieli innych instytucji, np. pedagoga szkolonego czy kuratora. Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania podejmowane przez OPS w odniesieniu do różnych kategorii osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. Działania podejmowane wobec ofiar przemocy w rodzinie:

- interwencja w kryzysie,
- monitoring sytuacji w rodzinie,
- podejmowanie kontaktów z instytucjami,
- współpraca z dzielnicowym,
- udzielanie wsparcie emocjonalnego na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie,

- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- poradnictwo rodzinne,
- współpraca z PCPR w Tarnowskich Górach,
- edukacja i poradnictwo w zakresie prawidłowego pełnienia roli rodzicielskiej,
- motywowanie do udziału w grupach psychoedukacyjnych, terapeutycznych,
- przygotowanie wniosku do sądu o wgląd w sytuację wychowawczą dzieci,
- poradnictwo prawne,
- edukacja w zakresie zjawiska przemocy,
- wyjaśnianie działań wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”,
- pomoc materialna,
- współpraca z pedagogami szkolnymi,
- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej medycznej i socjalnej,
- skierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- edukowanie w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu,
- pomoc w załatwieniu lokalu socjalnego
- współpraca z GKRPA,
- współpraca z kuratorami;

2. Działania podejmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- interwencja kryzysowa
- podejmowanie kontaktów z instytucjami,
- współpraca z kuratorami sądowymi,
- współpraca z dzielnicowymi,
- współpraca z PCPR,
- poradnictwo rodzinne, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów,
- pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej,
- pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy psychologicznej,
- podejmowanie współpracy z placówkami prowadzącymi leczenie odwykowe i terapię uzależnień,

- motywowanie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie,
- informowanie sprawcy przemocy w rodzinie o podjęciu wobec niego działań w skutek zgłoszenia stosowania przez niego przemocy,
- motywowanie sprawcy przemocy do podjęcia przez niego leczenia odwykowego,
- udzielanie informacji o możliwościach skorzystania z różnych form specjalistycznej pomocy w lokalnych instytucjach,
- edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- dostarczanie wiedzy w zakresie problemu uzależnień oraz jego skutków społecznych,
- wyjaśnianie działań wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”.

8. Realizacja działania wspierającego rodziny wieloproblemowe - asystent rodziny

Celem pracy asystenta rodziny w 2020 r. było:

- poznanie środowiska rodzinnego,
- zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych,
- zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- zapewnienie wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie i zapewnienie pomocy w podejmowaniu aktywności społecznej,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poszukiwania oraz podejmowania pracy zawodowej.

Wsparciem asystenta rodzin zostało objętych 7 rodzin, w których występowały liczne problemy z wypełnianiem ról w rodzinie oraz niewydolność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych.

Do zakresu obowiązków asystenta rodziny należało również wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie:

- prawidłowego wychowania i opieki na dziećmi (organizowanie wolnego czasu dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka),
- dbania o zdrowie (higiena, pielęgnacja, prawidłowe odżywianie, rekreacja w razie potrzeby, leczenie i rehabilitacja)
- gospodarowanie budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami),
- wykonywanie prac na rzecz domu oraz ich podziału na członków rodziny (sprzątanie, zmywanie, gotowanie, prasowanie, remont itd.),
- pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny (np. związanych z naprawą, załatwianiem spraw urzędowych, znalezieniem pracy, kontaktów ze służbą zdrowia),
- usamodzielniania się poprzez uzupełnianie wykształcenia i podjęcia pracy, dbałości o edukację i rozwój dzieci.

9. Stypendia szkolne

Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna udzielana jest uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwiania pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Przepisy w tym zakresie zostały określone w ustawie o systemie oświaty (Dz. U. 2020 poz. 1327) stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie ustalonych na zasadach określonych w art. 8 ust. 3-13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerklańcu w 2020 r. przyznał stypendia:

1. w okresie styczeń – sierpień – dla 30 uczniów (14 rodzin złożyło 30 wniosków na stypendium)
wydatki: 14 551,50 zł
w tym
środki własne: 2 910,30 zł
środki centralne: 11 641,20 zł

2. w okresie wrzesień – grudzień – dla 25 uczniów (10 rodzin złożyło 25 wniosków na stypendium)
wydatki: 6 217,51 zł
w tym
środki własne: 1 243,51 zł
środki centralne: 4 974,00 zł

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek Pomocy Społecznej od maja 2004 r. realizuje zadanie zlecone, związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) od października 2008 r. realizuje wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 670 ze zm.)

Od kwietnia 2016 r. realizuje świadczenia wychowawcze (tzw. 500+) oraz od lipca 2018 r. realizuje świadczenie „Dobry start”.

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniły kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych:

- dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 674 zł,
- dochód dla osób niepełnosprawnych nie przekraczał kwoty 764 zł,
- dla osób korzystających z Funduszu Alimentacyjnego dochód na osobę wynosił: od stycznia do września 2020 r. 800 zł, a od 01 października 2020 r. 900 zł.

Świadczenia wypłacone w 2020 r. obejmowały wypłatę:

- **Świadczenia rodzinne:**

1. zasiłek oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:
 - a) dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
 - b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - d) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - e) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka,
 - f) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
 - g) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;
2. świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny,
 - b) świadczenia pielęgnacyjne,
 - c) specjalny zasiłek pielęgnacyjny;
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka;
4. świadczenia rodzicielskie.

- **Zasiłek dla opiekunów**
- **Fundusz alimentacyjny**

W okresie sprawozdawczym:

- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne (średniomiesięcznie) - 532
- liczba dzieci, na które był wypłacany zasiłek rodzinny (średniomiesięcznie) - 474
- liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny (średniomiesięcznie) - 184
- fundusz alimentacyjny pobierało (średniomiesięcznie) 36 rodzin
- składki emerytalno – rentowe opłacano 21 osobom miesięcznie
- składki zdrowotne - 4 osoby miesięcznie

Wydatki na świadczenia rodzinne

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Zasiłki rodzinne	521 142,00	4470
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	297 277,00	2333
2.1	urodzenia dziecka	11 000,00	11
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	71 439,00	183
2.3	samotnego wychowywania dziecka	38 359,00	183
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	27 020,00	256
2.4.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	5 130,00	57
2.4.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	21 890,00	199
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	24 900,00	249
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	37 182,00	533
2.6.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem, w miejscowości, w której znajduje się szkoła	904,00	8
2.6.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	36 278,00	525
2.7	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	87 377,00	918
3	Zasiłki rodzinne z dodatkami (poz. 1 + poz. 2)	818 419,00	6803
4	Zasiłki pielęgnacyjne	1 008 242,00	4672
5	Świadczenia pielęgnacyjne	634 680,00	357
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0,00	0
7	Świadczenia opiekuńcze (poz. 4 + poz. 5 + poz. 6)	1 642 922,00	5029

8	Razem (poz. 3 + poz. 7)	2 461 341,00	11832
9	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	57 000,00	57
10	Świadczenia rodzicielskie	197 550,00	211
11	Razem (poz. 8 + poz. 9 + poz. 10)	2 715 891,00	12100

Wydatki na fundusz alimentacyjny

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Fundusz alimentacyjny	226 811,66	500

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	125 333,37	249
2	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	7 693,08	47
RAZEM		133 026,45	296

1. Realizacja zadania – zasiłki dla opiekunów – dotacja celowa z budżetu państwa

Wydatki na zasiłki dla opiekunów: wydatki w 2020 r. to 7 440,00 zł, z tej formy skorzystała 1 rodzina.

2. Realizacja programu świadczenia wychowawcze (500+) w roku 2020

Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (500+) – 213 (okres zasiłkowy rozpoczęty w lipcu 2019 r. trwa do maja 2021 r.), w tym złożonych:

- w wersji papierowej - 135
- drogą elektroniczną - 78

Liczba dzieci, które w 2020 r. otrzymały świadczenie wychowawcze (500+) - 2493

Liczba ustaleń prawa i decyzji - 239

w tym:

- przyznających - 210
- odmawiających - 7
- zmieniających - 9
- umarzających postępowanie - 13

Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych – 28 378 świadczeń na kwotę 14 159 498,92 zł.

3. Program „Dobry start” (300+)

Liczba wniosków: 1 196

w tym złożonych:

- w wersji papierowej - 186
- drogą elektroniczną – 1 010

Liczba dzieci na które wypłacono świadczenie (300+) – 1 616, łącznie na kwotę: 484 800,00 zł

VI. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE

Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach współpracy, brał udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa – 2014-2020 (Podprogram 2018), który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym na terenie Gminy Świerklaniec.

Pomocy żywnościowej w formie produktów takich jak np.: mleko, makaron, cukier, masło, olej, ryż, koncentrat pomidorowy, mielonka wieprzowa, pasztet, ser żółty, powidła śliwkowe, herbatniki udzielano w miesiącach: luty, maj i czerwiec.

Łącznie Ośrodek Pomocy Społecznej wydał ok. 11,316 ton żywności, tj. wydano 617 paczek dla 242 osób zakwalifikowanych do tej formy pomocy.

VII. PROGRAM OSŁONOWY

„Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin na lata 2018 – 2025”

Pomoc w formie: zapewnienie dowozu do ośrodków wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej, wsparcie w formie pracy socjalnej. Z tej formy pomocy w 2020 r. skorzystało 10 osób – na kwotę 36 057,42 zł.

VIII. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Liczba wydanych decyzji w 2020 r. to 21.

ZAKOŃCZENIE

Opisany w sprawozdaniu katalog programów, zadań realizowanych w 2020 r., który był naznaczony przez pandemię COVID – 19, przez Ośrodek jest nadal realizowany i na bieżąco modyfikowany. W oparciu o zdiagnozowane aktualne potrzeby i problemy klientów i zmieniające się ustawodawstwo w tym zakresie Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerkłańcu nadal będzie kontynuował sprawdzone i wdrażał nowe rozwiązania.